

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Zapotrzebowanie na wsparcie w zakresie tworzenia powiązań kooperacyjnych

Ocena trafności i użyteczności działania 5.1
Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka,
na lata 2007-2013.

Streszczenie raportu

dr Piotr Tamowicz

dr Tomasz Brodzicki

Gdańsk, maj 2009 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Streszczenie

Działanie 5.1 PO IG zostało zaprojektowane w celu obniżenia kosztów dostępu do kapitałochłonnej infrastruktury (budynki, budowle, wyposażenie) użytkowanej wspólnie przez przedsiębiorców powiązanych w ramach łańcucha wartości lub klastra. Oczekuje się, że wsparcie publiczne umożliwi obniżenie ryzyka inwestycyjnego związanego z realizacją innowacyjnych projektów (np. wdrożenie nowych produktów) lub też zwiększenie innowacyjności produktów już wytwarzanych.

W przeciwieństwie do wcześniejszych instrumentów wsparcia, działanie 5.1 PO IG zostało zaadresowane do tzw. powiązań kooperacyjnych oraz ich koordynatorów spełniających określony zbiór warunków brzegowych (skład i struktura powiązania kooperacyjnego). Szczególną nowością jest pojawienie się wymogu zwrotu przez koordynatora tej części otrzymanego wsparcia, która nie zostanie skonsumowana przez przedsiębiorców (w formie nabywanych usług).

Wcześniejsze działania wspierające rozwój klastrów (np. 2.6 ZPORR, 2.3 SPO RZL) zorientowane były głównie na tzw. działania miękkie służące promocji koncepcji klastrów, inicjowaniu współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, formułowanie strategii rozwoju porozumień integracyjnych. Działania te przyczyniły się do znacznego spopularyzowania klastrów i intensyfikacji działań samo-organizacyjnych przedsiębiorców (np. zawiązywanie stowarzyszeń mających pełnić role animatorów/koordynatorów klastrów). Skutkiem ubocznym szerokiej akcji informacyjno-popularyzatorskiej było także powstanie wielu inicjatyw o wątplych podstawach gospodarczych i słabych możliwościach rozwoju.

Problem ten istotnie rzutuje na perspektywy wykorzystania działania 5.1 PO IG gdyż populacja koordynatorów (potencjalnych wnioskodawców) składa się obecnie z dwóch rodzajów podmiotów: organizacji tworzonych oddolnie (przez przedsiębiorców) głównie w celu animacji/koordynacji klastrów, na ogół stosunkowo słabych organizacyjnie i finansowo oraz podmiotów wielozadaniowych (agencje rozwoju, firmy szkoleniowe, doradcze), prowadzących niejednokrotnie bardzo rozległą działalność, dysponujących dużymi zasobami, dla których jednakże prowadzenie klastrów nie jest *core-biznesem*. Efektem takiego rozkładu możliwości i bodźców jest sytuacja gdzie najbardziej zdeklarowani na rzecz klastrów koordynatorzy chcą (chcieliby) skorzystać ze wsparcia, ale nie są w stanie tego uczynić (trudne warunki dostępu do działania 5.1 PO IG). Natomiast te podmioty, dla których warunki dostępu do 5.1 nie są istotną przeszkodą nie mają (nie muszą mieć) szczególnej motywacji do angażowania się w takie projekty (gdyż mogą angażować się w inne przedsięwzięcia dające im taką samą wartość dodaną przy mniejszym ryzyku).

Zwiększenie stopnia wykorzystania działania 5.1 PO IG to więc obecnie problem „uprzystępnienia” tego instrumentu pierwszej grupie koordynatorów i zachęcenia podmiotów wielozadaniowych do bardziej przychylnego spojrzenia na pełnienie roli koordynatorów. Wydaje się, że można sformułować szereg propozycji, które zwiększałyby atrakcyjność działania 5.1 PO IG bez „zmiękczenia” warunków dostępu: intensyfikacja promocji i orientacja jej szczególnie na wybrane podmioty wielozadaniowe (parki naukowe), udostępnienie niewielkiej dotacji na pokrycie kosztów przygotowania wniosku, dopuszczenie jednostek organizacyjnych uczelni do pełnienia roli koordynatorów jak i konsorcjów, zwiększenie budżetu kosztów administracyjnych i osobowych (i rozszerzenie

katalogu wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem), obniżenie ryzyka zwrotu pomocy publicznej poprzez dopuszczenie możliwości łącznego bilansowania wartości udzielonej pomocy publicznej z wartością wsparcia i wartością nieruchomości, uproszczenie wniosku o udzielenie wsparcie.